

oversigter over selskabets udgivne og planlagte værker bringer det korte biografier af medlemmer og medarbejdere. Hvad der først og fremmest giver bogen værdi er dog dr. Lis Jacobsens beretning »Omkring selskabets stiftelse«. Hendes skildring af den tilfældige anledning, der lod Erslev udkaste tanken om et sådant selskab, og dernæst af hendes og hendes venners og fagfællers energiske arbejde for at realisere tanken, vil fremover i al sin korthed være et vigtigt bidrag til dansk humanistisk videnskabs historie. I tilslutning til denne indledning bringes seks artikler om selskabets betydning for forskningen, delt på sprog-, litteratur-, kirke- og retshistorien samt den almindelige historie og latinen i Danmark. Det er ikke underligt, at selskabet har ønsket at fejre dagen, man kunne måske have ønsket nogle vægtigere bidrag end de mange sider med fortegnelser over skrifterne, selv om det naturligvis også har sin store værdi over for de bevilgende myndigheder og fonds at minde om, hvad der er præsteret gennem årtierne.

Vagn Dybdahl.

*G. V. Th. Borries: Tekniken ved udarbejdelsen og udgivelsen af videnskabelige afhandlinger. 2. udg. 244 s. (Gad, 1950).*

Overlæge Borries udsendte denne bog for første gang i 1941 og tog da udelukkende hensyn til lægevidenskabelige arbejder. 2. udgaven er udvidet, og selv om den fortrinsvis henter sit demonstrationsmateriale fra den lægevidenskabelige litteratur og derved får lidt slagside, henvender den sig — ikke mindst på grund af nye afsnit — dog også i høj grad til andre fags udøvere, både begynderen og den viderekomne kan hente megen teknisk viden i bogen, at en og anden vil finde dens påtrængende og kloge tone lidt anstrængende bør ikke forhindre, at den vinder udbredelse også i videre kredse.

Bogens titel svarer nøje til indholdet. I indledende afsnit redegøres for planlægning, stoffets indsamling og de hjælpemidler, der skal anvendes (egen bogsamling, biblioteker, udarbejdelse af kartotek o. s. v.), hvorefter forfatteren beskæftiger sig med afhandlingens udarbejdelse (disposition, sprog). Videre behandles emner som titelgivning, registre, spørgsmål i forbindelse med trykningen og andet. Denne korte opremsning giver kun et afbleget indtryk af fremstillingens rige indhold med dens mangfoldighed af gode råd, som vi alle på det ene eller det andet område vil kunne høste udbytte af. Det er et påskønnelsesværdigt arbejde uden den tørhed, som ofte præger sådanne vejledninger, men med det »pedanteri«, der skal præge dem.

Vagn Dybdahl.

*E. Allerslev Jensen og Torben Nielsen: Dansk bibliotekslitteratur. Bidrag til en bibliografi. 194 s. (Folkebibliotekernes bibliografiske Kontor, 1950).*

Bogen er udsendt som festskrift til biblioteksdirektør Robert L. Hansens 25 års jubilæum i Statens Bibliotekstilsyn; den henvender sig i første række til biblioteksfolk, men vil også være af betydelig værdi for historikeren. Bogens formaål har i første række været at give en fortegnelse over dansk litteratur om offentligt biblioteksvæsen, og den falder i to dele, hvoraf den første omfatter biblioteksvæsenet som helhed og litteratur om biblioteksteknik i almindelighed, det andet afsnit omfatter emner som bibliotekshistorie, dels som helhed, dels de enkelte videnskabelige og folkelige biblioteker, endvidere er i dette andet afsnit medtaget litteratur om fremmede landes biblioteksvæsen og om enkeltpersoner blandt danske bibliotekarere.

Hensigten med disse linier er ikke at søge mangler i bibliografien, foretagne stikprøver synes også at vise, at det ville være et tvivlsomt arbejde, ej heller at kritisere bogens afgrænsning, som på sine steder måske er vel snæver, men derimod at henlede opmærksomheden på, at der er udsendt en for historikere og historisk interesserede såre nyttig håndbog. Ikke alene vil historikere som oftest være boginteresserede og kunne have glæde af ved gennemsyn af bogen at blive gjort opmærksom på adskillig litteratur, der vil kunne interessere i almindelighed, men der er i bogen samlet et rigt stof for den, der beskæftiger sig med lærdomshistorien eller folkeoplysningens historie, både landsomfattende og lokalt. I litteraturen om de enkelte biblioteker, særlig de videnskabelige og specialbibliotekerne, vil der være meget orientering at hente, som vil øge mulighederne for en effektiv udnyttelse af disse biblioteker. Skønt bogen ved første tanke kan forekomme ret speciel, så viser en gennemgang dog, at den betyder en kærkommen forøgelse af historikerens håndbogsapparat.

*Vagn Dybdahl.*

*Danmarks gamle Købstadlovgivning. I. Sønderjylland. 306 s. (Rosenkilde og Bagger, 1951).*

Det danske Sprog- og Litteraturselskab har taget den opgave op at sørge for udgivelse af den gamle danske købstadlovgivning til og med Christian II's tid. Udgaven er planlagt i fire bind, hvoraf det første om købstadlovgivningen i Sønderjylland nu foreligger. Arkivar, dr. Erik Kroman har stået for udgaven og har med hensyn til de plattyske tekster haft bistand af professor Peter Jørgensen.

De vigtigste sønderjyske stadsretter var kendt fra P. K. Thorsens udgave »De med Jydske Lov beslægtede Stadsretter for Slesvig, Flensborg, Aabenraa og Haderslev« (1855). Hertil er føjet Tønder bys lybske stadsret, en række privilegier for Husum og Sønderborg og som en reverens til Ærø gamle tilhørsforhold til Sønderjylland tillige et par dokumenter vedrørende Ærøskøbing; derimod har det tilsyneladende været umuligt at fremdrage et eneste privilegium vedrørende Eckernførde, hvor man klarede sig med den slesvigske stadsret. Et par ord til forklaring af forholdene her havde nok været på sin plads.

Noget nyt bringer bindet ikke, men det er værdifuldt og praktisk at have købstadlovgivningen samlet lettilgængeligt på et sted.

*Troels Fink.*